

У КИЄВІ ВІДБУЛАСЯ ДЕМОНСТРАЦІЯ

Перед демонстрантами виступав поет Іван Драч.

Київ. — У середу, 22-го лютого, біля 6,000 українців вийшли на демонстрацію в захист національних архітектурних пам'яток, а також на підтримку демократичних змін у зв'язку з майбутніми виборами на з'їзд народних депутатів.

Перед зібраними виступив поет Іван Драч. Демонстрацію розігнала міліція.

Причину розгону демонстрації агентство Асошіейтед Пресс покищо не подає. Деякі особи були заарештовані.

Агентство Асошіейтед Пресс повідомляє, що два дні перед демонстрацією І. Драч зустрівся у Києві з генеральним секретарем Михайлом Горбачовим, який робив поїздку по Україні.

Збірка фондів на УГС проходить успішно

(В. Літинський). — На останньому Конгресі СКВУ в Торонто багато уваги було присвячено подіям в Україні. Були заклики щоб українська діаспора присвятила більше уваги цим подіям і своєю матеріальною допомогою скріплювала боротьбу за права українського народу.

Українська Гельсінкська Спілка є однією з найбільш замітних організацій в Україні, які борються за духовне і фізичне існування українського народу, за його національні, релігійні і людські права. Люди, які стоять в провіді УГС це в більшості колишні в'язні різних таборів і тюрем. Багато з цих людей є нездатні до фізичної праці, які даліше терплять різні адміністративні переслідування. Ризикуючи своїм життям і добром своїх родин, вони даліше борються за право українського народу бути вільним господарем на своїй землі.

В околиці Олбані, Н.Й., після узгодження із ЗП УГС і Боженою Ольшанівською, головою АОЛПУ постав Комітет Сприяння УГС, який складається з членів АОЛПУ. Ініціатором комітету був інж. Михайло Герещ, який спільно з головою Відділу В. Літинським очолює комітет. Секретаркою комітету є д-р Ліда Тарнавська, касиром МIRON БУЧАК, а контролером є Петро Парашак.

Як перший проєкт придбання фондів, комітет вислав лист-заявку на адреси, які комітет мав до диспозиції. Пізніше цей лист вислав на «Свободу» і інших газет.

Комітет вважає, що всі українці на поселеннях повинні включитися активно в акцію допомоги УГС. Даліше пожертви можна слати на адресу: Friends of UNU — AHRU, Rd. 5 — Box 6, Troy, N.Y. 12180.

Чеки слід писати на: Friends of UNU — AHRU. Пожертви можна відтворювати від федеральних податків.

ЗАБАВА В БРУКЛІНІ

Бруклін, Н.Й., — Тут в неділю, 5-го березня ц.р., від год. 1-ої до 6-ої по полудні в аудиторії української католицької школи св. Духа відбудеться забава спонсорована 21-им Відділом СУА. На забаві до танців пригваратиме «Ричард», а в програмі включений теплий бутерб'єт з лютерії. Вступ для дорослих 8 дол. а для молоді до 14 років — вільний.

Центр в Дітроїті уділить стипендії

Дітройт. — Українсько-Американський Центр Метрополітанського Дітроїту відзначає в цьому році 74 років корисної суспільної діяльності.

Фундація Українсько-Американського Центру, яка виявляється його клітинною, проголошує третій річний розподіл студентських стипендій та фінансових дотацій для товариств і організацій.

Фундація була встановлена для молодих, талановитих українців, які потребують фінансової допомоги для продовження вищої освіти. Фундація підтримує також ті організації, ціллю яких є наукова і культурна праця. Цього року фундація призначить на ту ціль 5,000

дол. Дирекція фундації буде брати під увагу тільки ті подання, в яких буде виявлена дійсна потреба фінансової допомоги і тільки для мешканців чи організацій із сходу Мичигену.

Прохання о стипендії чи допомоги можна вносити до 20-го червня 1989 року. Призначені фінансові допомоги та стипендії будуть роздані в часі 74-го ювілейного бенкету, який відбудеться 1-го жовтня цього року.

Апликації та додаткові інформації можна отримати звертаючись на адресу: Ukrainian-American Center Foundation, 39182 Aynsey Dr., Mont Clemens, Mich. 48044; tel.: (313) 366-1580.

ЗВЕРНЕННЯ

Головної Ради Наукового Товариства ім. Шевченка з приводу 175-річчя народження Тараса Шевченка — великого поета і національного пророка України, патрона нашого Товариства. З цієї нагоди Головна Рада НТШ в імені Наукових Товариств ім. Шевченка в Австралії, Європі, Канаді і ЗСА заявляє наступне:

1. Сповідуючи заповіт нашого патрона стояти на службі отого живого слова, що він його поставив на сторожі українського народу, НТШ домагається рівноправного місця українській культурі — мові, літературі й науці в сім'ї вільних народів світу. Особливо підтримуємо вимогу українського народу, щоб українська мова стала державною мовою в Україні.

2. НТШ об'єднує творчі наукові сили української діаспори та координує наукову працю, що її завданням є розкрити правду про Україну і довести її до тих осередків, які формують публічну і наукову думку в світі.

3. НТШ твердо переконане, що існує одна українська культура, якій служать культурні діячі в Україні і поза її межами, і що тільки спільними зусиллями усіх синів і дочок українського народу можна внести українську науку і правду про Україну та велике слово Кобзаря у скарбницю світової культури.

4. НТШ одностайно підтримує акцію письменників і культурних діячів в Україні за збереження природної краси і ненарушимості Канівської гори, тієї української духовної святині, де спочиває прах великого Сина України. Тарасова гора — це ота нерозрита могила з нашим духовним скарбом. Вона мусить залишитися найсвятішим заповідником українського народу для всіх українців — і мертвих, і живих, і ненароджених — в Україні й в усьому світі.

5. НТШ щиро вітає і підтримує ініціативу українського населення міста Львова здвигнути пам'ятник Тарасові Шевченкові у цій старовинній столиці Галицької землі. Львів — це колиська Наукового Товариства ім. Шевченка, яке постало у тому історичному місті, завдяки співпраці всіх культурних сил України, що жили під різними займанцями.

У твердій вірі і неохитній надії, що дух іскри волі Великого Кобзаря, котрим нин надхнув наш нарід, ніколи не погасне, та що недовгий вже той час, коли український нарід захоче у своїй хаті, де своя правда і сила і воля, НТШ молить Всевисшнього, щоб цей ювілейний Шевченків рік став початком доби єдності і братньої любові для всього українського народу, в Україні і в діаспорі.

Наукове Товариство ім. Шевченка
Головна Рада

Балет з Донецька виступає з успіхом в ЗСА

І. Дорофеева і В. Писар'єв в дуєті.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як уже інформовано, Донецький балетний ансамбль, після деяких труднощів після приїзду до ЗСА на турне, з успіхом продовжує це турне по Америці завдяки допомозі приватних мистецьких кіл.

І так в неділю, 26-го лютого, цей ансамбль браво виконав п'ятиденне перебування в Нью Йорку в Сіті Сентер, отримавши першорядну критику в місцевих газетах. Щоденник «Нью Йорк Таймс» помістив три статті про виступ балету — всі похвалюючи, а надзвичайно тепло висловився також відомий критик Клайв Барнс в газеті «Нью Йорк Пост».

Увагу критиків притягав вже міжнародного стажу 24-літній танцюрист Вадим Писар'єв, як також його дружина Ірина Дорофеева. Балет з Донецька виступить у Філадельфії в понеділок і вівторок, 6-го і 7-го березня ц.р., в Театрі Шуберта, 25 Брод вул. південь, в год. 8-й ввечора.

УОКЦентр інформую, що там можна набити квитки в ціні по 24, 20 і 14 дол., що вже включає знижку на 20 відсотків. В цій справі слід телефонувати на число (215) 663-1166.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н.Й. — Тут у неділю, 19-го березня ц.р., о год. 2-й по полудні в домі СУМА відбудеться шевченківський концерт. Цей концерт підготували учні зі своїми учителями Школи Українознавства при парафії св. Михайла. В програмі — святочне слово, спільна декламація і спів.

СХОДИНИ В ПАМ'ЯТЬ ПАТРІЯРХА

Нью Йорк. — Старанням Українського Патріархального Товариства тут в неділю, 5-го березня ц.р., о год. 2-й по полудні в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ю та 10-ю вулицями відбудеться святочні сходи присвячені св. п. Патріярху Йосифові. Доповіль на тему «Спроба підсумків відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України» виступить Микола Галів.

Американські психіатри прибули в Советський Союз

Вашингтон. — У Советський Союз прибула група американських лікарів-психіатрів. Програма їх перебування в СССР передбачає відвідання психіатричних шпиталів, у тому числі і «спецлікарень», які донедавна перебували у віданні Міністерства внутрішніх справ і в яких під виглядом хворих тримали політичних в'язнів.

Американські лікарі зустрінуться також з 18-ма пацієнтами психіатричних шпиталів, про яких советські дисиденти кажуть, що вони поміщені у лікарні, будучи психічно здоровими. Американці проведуть інтерв'ю з десятками колишніми пацієнтами таких шпиталів, щоб вивчити, при яких обставинах ті були насильно поміщені у «психушки».

Кореспондент газети «Нью Йорк Таймс» вказує, що результати візиту американських лікарів-психіатрів, яка планувалася вже давно і триватиме два тижні, має важливе значення, бо рекомендації членів групи будуть взяті до уваги при розгляді справи відновлення советської організації лікарів-психіатрів у Всесвітній психіатричній асоціації, з якої вони вийшли кілька років тому, щоб не бути виключеними з неї.

Американську делегацію очолює заступник помічника державного секретаря ЗСА з прав людини і гуманітарних справ Роберт Фарранд. У групу входить д-р Лорин Рот, професор психіатрії Західного психіатричного інституту і клініки Пітсбурзького університету, а також кілька співробітників американського крайового центру психічного здоров'я і Американської психіатричної асоціації.

Під час попередніх переговорів зі советською стороною вдалося вирішити ряд важливих процесуальних моментів. Так, наприклад, щоб забезпечити об'єктивний розгляд справи про психічний статус колишніх і нинішніх пацієнтів шпиталів вирішено, що американські лікарі будуть мати можливість розмовляти з хворими наодинці, без присутності советських колег. Однак після цієї конфіденційної зустрічі повинна відбутися спільна зустріч американських і советських психіатрів у присутності хворого. На цій заключній зустрічі советські лікарі зобов'язані дати вичерпні пояснення причин, чому даний пацієнт був поміщений у шпиталь.

У СВІТІ

ОФІЦІЙНІ РЕЧНИКИ Білого Дому заявили в кінці минулого тижня, що З'єднані Штати Америки не будуть спілкуватися з визнанням недавно зформованого уряду для Афганістану, який покищо перебуває на території Пакистану. «Ми признаємо цей уряд після докладних студій і після того, як повстанці-муджахедини контролюватимуть більшість території цієї країни», — заявили речники Державного департаменту. Згідно з опінією «Нью Йорк Таймс» Адміністрація президента Джорджа Буша покищо концентрує свою увагу на планах допомоги для повстанців, яка включає постачання зброї, амуніції і військового вряду. Після захоплення Кабулу і більшості афганської території повстанці можуть розраховувати також на збільшену економічну допомогу для цивільного населення. Передумовою такої допомоги, кажуть представники Білого Дому, є дотримання договору підписаного у Женеві створення уряду базованого на демократичних принципах. Якщо, однак, в Афганістані розпочнеться хаос, і одна група виступатиме проти другої за здобуття влади, ЗСА стримають ввазі допомоги. Покищо відбувається процес переходу урядового війська на сторону повстанців і повний моральний розклад комуністичного режиму. Досі 11,000 вояків перейшли до повстанців.

У НЕДІЛЮ, 26-ГО ЛЮТОГО Ц.Р., в Москві, за згодою місських властей, відбудеться на площі біля вірменської церкви жалюгідний мітинг присвячений роковинам «сімгайтського погрому», під час якого, згідно з офіційними даними, були биті 32 вірмени, що жили в цьому азербайджанському місті. Біля церковної стіни організатори цього мітингу прикріпили на дерев'яних дошках фотознімки загиблих. Учасники складали біля стіни квіти і молилися за душі погиблих. Один із транспарантів домагався покарання азербайджанців за злочин, тобто вбивство невинних людей. Промовці домагалися від центрального уряду в Москві визнати злочин геноцидом і дозволити поставити пам'ятник жертвам в Москві.

ПРЕДСТАВНИК ІНДОНЕЗІЙСЬКОЇ Амбасаді в Токіо, Макс Лапод, повідомив кореспондентів, що у висліді двогодинних переговорів між президентом Індонезії Сугарто і малярським істориком перевели докладне наукове свідство цих подій і вийшли з якоюсь конкретною пропозицією полагодження цієї справи. Очевидно, повстання можна характеризувати, як антисталінський спротив і боротьбу малярських народних мас проти тоталітарної влади сталінського режиму, каже Мігранян, який зараховує себе до групи прихильників політики гласності і перебудови. Він однак хоче, щоб в тій справі висловились також малярські вчені.

СОВЕТСЬКИЙ ІСТОРИК Андронік Мігранян, науковий співробітник Інституту мирової системи Академії Наук СССР, написав в тиждневій газеті «Московські Новості» статтю, у якій порушує досить болючу справу малярського повстання в 1956 році і здурення його советськими танками. Згаданий історик пропонує, щоб советські і малярські історики перевели докладне наукове свідство цих подій і вийшли з якоюсь конкретною пропозицією полагодження цієї справи. Очевидно, повстання можна характеризувати, як антисталінський спротив і боротьбу малярських народних мас проти тоталітарної влади сталінського режиму, каже Мігранян, який зараховує себе до групи прихильників політики гласності і перебудови. Він однак хоче, щоб в тій справі висловились також малярські вчені.

АГЕНТСТВО АССОШІЕЙТЕД ПРЕСС повідомляє з Лібоні, у Португалії, що велика буря на Атлантичному океані затопила або значно пошкодила прийимні вісім кораблів. Досі вдалося вилучити з води вісім топлених осіб, 25 осіб пропали без вістей і тому треба припускати, що прийимні велика частина з них загинули. Інших вісім осіб загинули від бурі в Іспанії. Буря із силою вітру понад 80 миль на годину, охопила простір від Великобританії до Іспанії. Сильний вітер і 30 футів хвилі знищували в першу чергу риболовні човни, легші кораблі, торговельні кораблі, які не мали можливості причалити до будь-якого порту.

ДИСИДЕНТКА НЕ ВІРИТЬ В РЕФОРМИ

Гага, Голландія. — Ветеранка правозахисного руху в Советському Союзі Лариса Богораз сказала в інтерв'ю кореспондентів пресового агентства Асошіейтед Пресс, що вибори в СССР, які відбудуться у березні, «будуть недемократичними» і висловила сумнів щодо успіху розпочатих Михайлом Горбачовим економічних реформ.

Л. Богораз робить безпрецедентну, як підкреслює АП, поїздку по Західній Європі. Два тижні тому Європейський парламент у Страсбурзі вручив їй премію ім. Сахарова, присуджену її чоловіком Анатолію Марченкові, який загинув у грудні 1986 року в советській в'язниці.

У понеділок, 27-го лютого, Ларису Богораз прийняв міністер закордонних справ Голландії Ганс ван ден Брок. Авдієнція тривала 60 хвилин, після чого Л. Богораз погодилася відповісти на запитання кореспондента АП Роланда де Лігні.

«В давній час, — сказала Богораз, — нема шансів на

створення в СССР плюралістичного суспільства. Советський Союз тількищо став на шлях прогресу. Треба зробити ще дуже багато, щоб хоч якийсь прогрес реально настав... Народ розчарувався в системі. А хто не знає, як врятувати економіку. Я думаю, советський уряд повинен звернутися за допомогою до провідних економістів інших країн. За останні 70 років ми розтратили всі економічні знання».

Л. Богораз попередила Захід, що треба «дуже обережно ставитися до горбачовських реформ». «І не покладайте на ці реформи великих надій», — додала гостя. Богораз попередила, що Захід і далі повинен наставляти на дотримання Советським Союзом прав людини.

У 1968 році, коли советська армія окупувала Чехословаччину, Богораз вийшла з протестом на Красну площу в Москві. За це її заслали на три роки в Сибір.

М. Горбачов відвідає Китай

Москва. — При кінці минулого тижня советський міністер закордонних справ Едуард Шеварднадзе зустрівся з Ден Шаопінгом і домовився про порядок для переговорів, що мають відбутися 15-го травня в часі візиту Михайла Горбачова до Пекіну.

Це буде перша за останні 30 років візиту кремлівського лідера до Китаю. Востаннє там був Нікіта Хрущов у 1959 році, однак це привело до розколу між двома комуністичними державами, бо Мао Зедонг не сподобалась антисталінська політика Хрущова, а Хрущову не сподобалась «великодержавні амбіції» пекінського лідера і погорда китайського уряду щодо Мао.

Мао Зедонг тоді заявив: «СССР треба карати протягом десяти тисяч років, але якщо він буде поводитися добре, то кару можна скоротити на одну тисячу років».

Після смерті Мао китайський уряд побачив, що економіка занепадає і почав вводити деякі економічні реформи, однак, тієї доби додумувалися в Кремлі. Китайці поновили приватну власність на землю і сміливо впроваджують інші експерименти для поліпшення економічного стану і досягли вже чималих успіхів. В результаті, постачання продуктів харчування в Китаї набагато ліпше, ніж в СССР. Крім того, китайські товари виходять на світовий ринок, чого не може добитися Советський Союз.

В АМЕРИЦІ

ЩОБИ МАБУТЬ ЗАПОБІГТИ всім далішим поголосам, колишній сенатор з Техасу Джан Тавер, теперішній номінальний президент Джорджа Буша на пост секретаря Департаменту оборони в неділю, 26-го лютого ц.р., виступив на програмі «Цього тижня з Дейвідом Брінклі» телевізійної мережі Ей-Би-Си. Це вперше від довгого часу номінальний виступ публічно в своїй обороні на закиди його негідної поведінки та надзжиття алкоголем після того, як минулого тижня сенатська Комісія збройних сил проголосувала не рекомендувати кандидатуру Тавера на одобрення. Дж. Тавер публічно прибував не вживати жадних алкогольних напиктів, якщо він стане секретарем Департаменту оборони. Не зважаючи на це, голова комісії сен. Сем Нанн підкинув нового козла Таверові — його фінансові зв'язки з оборонною індустрією, заявляючи, що «це може дискваліфікувати Таверу від кандидатури навіть як він прибував не вживати алкоголю». Республіканці твердять, що це звичайна гра демократів, щоби зв'язати руки і принизити новообраного Президента в його намаганнях двопартійного урядування.

УРЯДОВА СТАТИСТИКА вказує на те, що ефективність електричної енергії в ЗСА значно зменшилася в останніх двох роках і тим закінчилася могутня загальна тенденція якнайбільшого використання енергії, котру започатковано в 70-их роках, як частину відповіді на кризу постачання енергії в цілому світі. Аналітики твердять, що це вперше чергу спад цін нафтової ропи у 1986 році причинився до того, що американці відновили своє захоплення великими та вигідними автоматами та перестали турбуватися надзжиттям енергії в огріваннях будинків. Значив не бачать скорого звороту на краще такого стану хіба, що знову виникне нестача нафтової ропи на світовому ринку.

ДЕНЬ ПІСЛЯ ТОГО, як тисячі мусульманів протестували в Мангеттені проти повісті «Диявольські вірші» англійського письменника Сальмана Рушді перед будинком американської видавництва Вайкінг, організатор цього протесту-маніфестації заявив перед засобами масової інформації, що маніфестації будуть продовжуватися поки автор і видавець твору публічно не пересперуть мусульманським громади. Загін Удін, співпредсидник Американсько-мусульманського комітету дії, що складається з об'єднання біля 80 мечетей і мусульманських угруповувань в околиці Нью Йорку, сказав, що книжка повинна бути знищена.

РОЗПРАВА ПІДПОЛКОВНИКА Олівера Норта в окружному суді у Вашингтоні з дня на день набирає більшого значіння, прийимний у формі популярності. Квитки вступу на судову залу є у великому попиті, тимбільше, що тільки 10 до 15 місць є в диспозиції пересічних громадян і щоби їх отримати люди вже о 5-й год. ранку стають в чергу. Всі інші місця є зарезервовані для преси та членів департаментів, що беруть активну участь в цій розправі. Спецтергачі того видивають, які туди дісталися, твердять, що це тільки початок цього крайового видива, яке з часом набере ще більшої популярності.

СВОБОДА **SVOBODA**
Українська Свобода

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA (201) 451-2200.

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право втручання в випускати матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Збанкрутована теорія

Останнім часом ця тема цікавить всіх і роздуми про це з'являються на сторінках преси. Наприклад, в журналі „Нешенел Рівю“ з 27-го січня ц.р. опубліковано статтю трьох авторів (серед них Йосип Собран), які відідали Советський Союз і діяльність своїми враженнями від спілкування з багатьма людьми комуністичної імперії. Також провели серію інтерв'ю 26 кореспондентів газети „Нью Йорк Таймс“, що розмовляли з 50-ма комуністами в 23-ох країнах комуністичного, демократичного і Третього світів.

При аналізованні цих інтерв'ю особливо увагу привертає різниця в поглядах на комунізм між тими, хто познайомився з цим режимом на власному досвіді й тими, хто про нього ще мріє, живучи в демократичних країнах чи країнах Третього світу.

Минуло півтора століття з тих пір, як К. Маркс і Ф. Енгельс опублікували „комуністичний маніфест“, а їхня доктрина ще й досі не породила такої системи, яка була б корисною для людини.

„Комунізм — це найдовший і найкривавіший шлях від капіталізму до капіталізму“, — влучно відповідають советські громадяни на питання, що таке комунізм. Така відповідь цілком зрозуміла громадянам будь-якої комуністичної країни. В державах Третього світу і в демократичних країнах люди можуть помилятися, бо вони не мали змоги протягом десятиліть споглядати й на собі відчувати нищівні сили комуністичного режиму. Вони не знають, що таке советські концтабори, штучний голод, репресії, терор — все, що застосовували комуністичні уряди до громадян СРСР, Китаю, Камбоджі, В'єтнаму, Куби і інших держав советського блоку. Тому кореспонденти брали до уваги перш за все думки очевидців, тобто тих, хто мав великий досвід життя і праці в цьому режимі.

В країнах комуністичного блоку ще трапляються люди, які живуть в полоні комуністичних ідеалів, але більшість населення переконана в хибності комуністичної доктрини, яка всюди сіє зло, злочинність, голод і всебічну руйнацію.

„Я глибоко поважаю Леніна, — каже юрист Аметістов. — Однак я вважаю, що він також відповідалний за все, що відбувалося в 20-30-ті роки“.

Хрущов думав, що нинішнє покоління буде жити при комунізмі. Я так не думаю, — каже лікар Соловйов. — Я думаю, що нія, ні мій син, ні мій внук не побачать справжнього комунізму“. Соловйов має на увазі небувалий розквіт, обіцяний „класиками марксизму“. А ленинградська вчителька Андреева захищає не лише комунізм, але й Сталіна, аби лиш врятувати від дискредитації справу соціалізму. Та чи можна засуджувати цих людей, котрі ніколи не мали змоги ознайомитися з правдивою інформацією, а те, що мали — було цілеспрямовано однобічною пропагандою?

„Коріння сучасних проблем сягають перших років советської влади“, — вважає литовський кінорежисер. Так думає більшість комуністів Советського Союзу, але це не означає, що ця більшість підтримує горбачовські реформи. Одна справа не вірити в комунізм, інша — втратити привілеї, якими користуються комуністи, перебуваючи при владі.

„Прийде час, — каже советський історик Рой Медведев, — коли розмови вже не будуть топитися навколо марксизму-ленінізму. Наша система здобуде іншу назву, наприклад, „нерозвинений соціалізм“.

Старий в'єтнамський комуніст сказав, що не задоволений їхніми здобутками і що борячись за встановлення „народної влади“ почував себе бривш впевненим. „Проблеми миру набагато складніші, ніж проблеми війни. Тепер доводиться думати про відповідальність за долю всієї країни“, — підсумовує він.

Всюди, де до влади приходила комуністична партія, чинилися масові вбивства, репресії, нищилися культура, руйнувалися економіка, тому всі комуністичні країни починали занепадати і врешті опинилися перед страшною економічною і моральною кризою. Не випадково комуністи більше не вірять у „світле майбутнє“, до якого все ще намагаються закликати, аби не втратити влади. І вони здатні вчинити ще багато зла заки остаточно сканітують.

Чотири фази советської стратегії в Афганістані

Західні військові знавці твердять, що в 1979 році Москва думала, що як тільки їй вдасться знеутралізувати опозицію в Кабулі, столиці цієї країни, то вона зможе контролювати цілий Афганістаном. Ця техніка вдалася востанок у Мадярщині і Чехо-Словаччині, але ця стратегія виявилася неспішною в Афганістані. Советські війська легко опанували столицю Кабуль, але ціла країна почала проти них священну війну, до провадження якої ні советські воїни, ні тактика, ні озброєння, не надавалися.

Рухливі афганські повстанці повели війну засідок і несподіваних наскоків, яка доводила до невдачі всі советські намагання здобути перемогу більшою потугою. Ця війна проходила чотири зміни, заки советський уряд уряд рішив, що її не може виграти.

У першій рунді советські афганські війська провадили великі, на європейський лад, наступ танками, моторизованою піхотою, артилерією і летунством, щоб розгромити слабо озброєну армію повстанців-муджахедінів у їхніх гірських становищах. Але такі наступи були безспішні, бо совети атакували повстанців передбаченим способом, що давало афганським повстанцям час розпоритися в горах і нападати на московсько-советські війська і краще озброєні відділи з усіх сторін. Коли советські з'єднання не були в змозі знищити повстанців та, мавши великі втрати, відступали — то повстанці наново займали їхні

Трапляється так певно і вам, коли вам минуло шістьдесят: забуваєте прізвища. Прізвища навіть людей, яких ви добре знали. Іноді приходиш до ждати й часок заки прізвище припливе на тямку. Признаки склерозу. Особиста склероз не таке грізне явище, з нею можна вести продуктивне й активне життя, явище грізніше, коли проникне громадське, а особливо політичне життя, коли провідники того життя підпадут склерозі.

Якразом обсервуємо від років те явище на прикладі советської політичної версії. Реальною причиною упадку советського Союзу у зударі з капіталістичним Заходом є саме задревіння склероза Союду, недостатня гнучкості системи, її невідміння, чи неможливість, дос тосуватися до змінених соціо-економічних умов і прийняти нове в нових умовах. Всупереч до скам'янілості советського видання марксизму — капіталізму гнучка економічно-політична система. Втримати капіталізм таким, яким він був на переломі XIX і XX сторіч, („вок ість вояка“, було і нерозумно і неможливо. Конебно було внести поправки в систему. І це здійснено. Капіталістичний Захід пішов по лінії версії марксизму Едуарда Берштайна, і під впливом цього вчення зародився нинішній демократичний капіталізм, який з більшою чи меншою

Степан Женецький

АФГАНІСТАН — РОЗВІЯНІ МРІЇ МОСКВИ

становища.

У цих операціях виявилася, що советські воїни були слабо вишколені до боротьби з партизанами. Найшовиши під вогнем повстанців в горах, багато советських воїнів залишалося в панцерниках аж доки вони не були знищені — замість поводити з них і атакувати повстанські становища. Знавці цієї війни також твердять, що советські командири в боях виявляли мало ініціативи і не радо діяли на власну руку без дозволу зверхників. Ця нездатність нижчих советських офіцерів діяти незалежно, самостійно, оцінили американські військові знавці, як велику слабкість советського командування.

Біля 1983 року було ясно найвищому советському командуванню, що стратегія великих наступів оправдала себе і совети з їхніми союзниками-афганцями, відступили до укріплених міст і укріплених пунктів, дослідливо відступивши цілу країну повстанцям. Наступила нова рунда війни, в якій замість теренових акцій, совети стали бомбити села і згодіти становища повстанців.

Втримання ліній доставили харчі і амуніції відкринили до тих укріплених міст і пунктів, вимагало багато воїнів, а також наскоки і атаки на конвої з поставанням спричинили советам великі втрати. Коли ж совети почали доставляти поставання

Але на протязі двох років протилежні успіхи. „Стігерс“, що їх доставляли повстанцям американці, спинили ці советські успіхи. „Стігерс“ в руках повстанців виявився дуже успішно зброєю проти низькопольних гелікоптерів і літаків, які допомагали советським літакам в атаках.

Американські військові знавці ствердили, що рідко коли проста зброя мала

Микола Бараболяк

ЧИ ЛИШ В СССР ПОЛІТИЧНА СКЛЕРОЗА?

домішню соціалізму панує на Заході. Без таких здобутків соціалізму, як соціальне забезпечення та медієр було б нам усім важко. Домішню прикримета цієї системи, це принцип приватної власності, забезпечення вільного ринку, конкуренції, динамізм погоні за зиском. Може коли б застосовано було марксизм у його ленінському виданні на зіндустріалізованому Заході, він поступово прийняв би був якісь більш цивілізовані і спрjemліві для людського співжиття форми, і не довів би був до такої руйни, до якої ця ленінська версія, марксизму довела на аграрному Сході. Але нині це неістотне. В Росії склеротичні, почавши від Сталіна, а скінчивши на Черненкові, довели систему до катастрофи. Хтозна чи з тих склеротиків не найякісніше бачи неминучу катастрофу протектор Горбачова — Андріопов, і не він підховав Горбачова до революції проти системи.

Горбачов із запалом прозелята підхопив основний принцип капіталізму: розв'язувати проблеми компромісом. Діалектика пішла в кут. Конечність іти у всьому на компроміс, як це

II.

повітряним способом, поставили — посилити ракетні атаки проти урядових летовищ.

Москалі нарешті побачили, що їхнім воїнам потрібний спеціальний вишкіл і тактика, щоб провадити війну проти партизанів, але щоб це перевести треба було чотири роки часу.

У 1984 році советський уряд почав застосовувати нову розвідку і техніку налетів гелікоптерів, подібної до цієї, яку вживали американці у в'єтнамській війні. Ця нова советська техніка виявилася досить успішною у війні проти повстанців. Вона полягала в тому, що совети вислали розвідчі відділи гелікоптерами на територію повстанців, щоб вислідити повстанські відділи і їхні поставачальні бази, якщо московсько-советські розвідники такі повстанські пункти чи бази розшукали, тоді советські з'єднання, що прилетіли гелікоптерами атакували їх, а їм допомагали советські бомбовики і озброєні гелікоптери.

Але на протязі двох років протилежні успіхи. „Стігерс“, що їх доставляли повстанцям американці, спинили ці советські успіхи. „Стігерс“ в руках повстанців виявився дуже успішно зброєю проти низькопольних гелікоптерів і літаків, які допомагали советським літакам в атаках.

Американські військові знавці ствердили, що рідко коли проста зброя мала

такий рішальний вплив на вислід війни, як американські „стігерс“ в Афганістані.

Великі втрати, що їх зазнали совети від повстанських „стігерсів“ змусили їх в 1987 році припинити свої атаки гелікоптерами і літаками на повстанців і наново повернути до пасивної стратегії оборони своїх укріплених міст і доріг поставання. А в 1988 році Михайл Горбачов рішив припинити ці великі втрати в людях і виряді і погодився вийти з Афганістану до 15-го березня 1989 року, що й сталося.

Американські військові дуже пильно слідували за перебігом советської війни з афганськими повстанцями, з перебігом якої вони багато навчилися і скористали. Однією з найважливіших лекцій, що американці навчилися, було те, що в такій війні треба мати добру фронтову розвідку. І хоч совети нахвальнося, що вони мають знамениту польову розвідку, однак виявилася, що афганські повстанці дуже часто їх перехитрували.

Американські військові уважно студіювали вплив ручних ракет, таких, як „стігерс“, на фронтових діях. Вони є задоволені з їх успіхів, але турбуються наслідками на власну, американську військову тактику.

Як виявила війна Москви проти афганських повстанців, американські „стігерс“ багато причинилися до перемоги повстанців над советською армією, але при тому треба також врахувати і факт небажання боротися за інтереси ненависної їм Москви, всіх воїнів поневолених народів.

Не поглянути б нам при цій нагоді на нас? Політична склероза — це затрата гнучкості у політичному мисленні й аналізі, це петрифікація політичних прийомів, нездатність сприйняти нові ідеї і підходи до розв'язки політичних проблем, достосувати методи змагань до умов часу й обставин, враховувати можливість здійснення намічених завдань, а не керуватися мрійницьким „хочу“, коли жорстока дійсність б'є нас по голові. І ось нині справжні лідери наших визвольних заходів на батьківщині, люди, які твердо стоять на ґрунті своєї землі, запалити довгими роками каторги за свою одержимість, розрізняють між політичними завданнями короткого і дальшого засягу, що в політиці конечне. Вони підносять у своїх есуніаціях ідеал повної незалежності, як політичну ціль дальшого засягу, але, рахуючись із міжнародною дійсністю, на голошлукі конечність обмежитися на цьому етапі змагань до боротьби за права України в рамках існуючої системи. Політика розумна і вповні оправдана, хто не є мрійником, а політиком у політиці. Все ж є серед нас „середовища“, які, вважаючи, що мають монополію на політичну мудрість і патріотизм, жонглюючи патріотичними фразами,

(Закінчення на стор. 4)

Прощай, шаховий друже

(Замість слова над свіжою могилою св. п.інж. Льва Блонаровича)

Напишуть про Тебе інші: відійшов у вічність інженер, громадський діяч і шаховий майстер. В шахах чемпіон Ню Джерзі і В'єтнам, тричі першун Українців Америки й Канади, чотири рази першун українців на Сході ЗСА; член Управління, Чорноморської Січі, організатор і секретар 34-го Відділу УНСОЮЗУ, Союзовець Року.

Велика це втрата для цілої громади, а для шахістів зокрема. А вже Твій передсмертний відлет вдарив особливо болюче, особливо я відчув прірву, яку годі буде заповнити. А це тому, що з Тобою, Левку, минула ціла ера, що ми її разом творили, неначе відійшла частина мене самого, моєї молодості. Бо наше життя ще з студентських часів з'єднала пристрасть до шахового мистецтва, жадоба турнірових боїв, ця погоня за ласками зрадливої богині Каїси, така незрозуміла для нешахівців. Скільки сотень партій ми заграли проти себе? Ми були ідеальними спаринговими партнерами, я — агресивний тактик, любитель атак, а Ти — солідний позиційний гравець, залізний оборонець, мистець в кінцівках. В тих, закуренних Тобого, помешканнях ми гартувалися, кували зброю на чужих противників, витрепували себе взаємно на шахових майстрів. Разом змагалися в одній дружині Ліги Ню Джерзі, іздили-товклися ввечерами по різних клубах, за шахівницями до пізньої ночі, поверталися додому над ранком, ділилися радістю перемог, потішали один одного, коли душу розривали бої поразок. Цілий степт знав і боявся нас, двох „вичів“. А чи можна забути ті чемпіонати Ню Джерзі на вікенди Дня Праші (два з них Ти виграв — в 1956 і 1963 роках, а чемпіонати ЗСА? Куди нас не несло разом — Клівленд, Ст. Луїс, Ню Орліс.

Українські шахові турніри, що зродилися при кінці 1950-их років, спочатку лише на сході ЗСА, додали ще більше пального до нашої сильної пристрасті. Репрезентуючи „Чорноморську Січ“, Нюарк, в них ми з Тобою чергувалися перемогами та організаційною працею, а очолює нами шахова дружина „Січ“ була безконкурентною. Навіть після 1966 року, як українські чемпіонати охопили цілу Америку й Канаду, а Тобі з В'єтнамці було до всіх осередків далеко, Ти рідко коли пропуслав наші турніри. В ті часи у Тебе появилася ще й друга любов — УНСОЮЗ. Не забуду, як на турнірі Ти привозив із собою членські аплікації, які ми казали до Батька-Союзу, і старався вписати до нього якнайбільше наших шахістів. Не раз з платив за нових членів вкладки з власної кишені. Жертвувати на національні ціль і свій час, і гроші було однією з Твоїх шляхетних прикмет. Знаю, що Ти організував українські фестивалі у Ричмонді, В'єтнамці, і їх теж помагав фінансувати.

Участь в українських турнірах вважав Ти майже священним обов'язком. Одного разу, як я лежав хворий в ліжку і не збирався їхати на турнір, Ти мене закликав по-біблійному „бе рси своє ліжко і прийдий з нами!“ Сам Ти і так зробив, коли виснажений тяжкою недугою, таки приїхав до Філадельфії на Українську Олімпіаду в травні 1988 року. Ти не нарікав і про недугу не згадував, а змагався, твердий як за старих часів, і здобув срібну медаль. „Блонаровича сь нікого не боїть“ — було Твоєю гаслом відомої пам'яткою, і вірний йому. Ти кинувся в бій ще раз у вересні 1988 року на шаховому чемпіонаті В'єтнамці. Але цим разом Твій противник був такий, що перед ним не встояв б і чемпіонат світу, і Тебе таки із турнірової залі відвезли до шпиталю. Чого вже більше могла від тебе вимагати Каїса? Напевно богиня шахів оцінить Твою вірність.

Як шахіст, Лев Блонарович, був завжди солідний, обдуманий, і в партіях ніколи не спішився. Подібно й в щоденному житті, він все „мав час“ і тому часто спізнався. Пам'ятаю, як ми обидва йшли до Торонто в 1958 році грати в українському матчі ЗСА-Канада з нагоди ювілею С. Т. „Україна“. До Ню Йорку на летевище якось заїхали на час, але там Левкові раптом заболіло гамбургера. Не переконували його мої благання, що спізнювання на літак, що там все одно дістанемо полуденок, Левко мусів дістати свого гамбургера. А це була черга, то заки він його дочекався, гучномові проголосили „останній похлік“ на відлет нашого літака. Ланка легкоатлетки „Чорноморської Січі“ була б горда, якби була побачила, як два січові шахісти бігли-спринтували до літака, і це якось його зловили, секунди заки закрилися двері. Яка гірка іронія долі, що Ти, Левку, шле життя „мав час“, а тепер нас так поспішно, так передчасно покинув. А так хотілося б заграли з Тобою ще одну партію, з'їсти ще не одного гамбургера.

Орест Попович

У СВОЇХ АМБІТНИХ НАМАГАННЯХ підвищити занепадаючі заробітки та розширити ринок для власних виробів найбільша фірма дрібного розпродажу Сір, Робак Ко., проголосила обниження цін на всіх виробів на 50 відсотків. В цю категорію входять біля 50,000 поодиноких предметів, на яких в першу чергу треба поміняти цін. Тому й рішено закрити на два дні всі 800 крамниць по цілій країні. Це вперше за 102 роки існування цієї фірми, що всі її крамничі будуть закриті в звичайний торговельний день.

так і вчинив би, певно не пожалкує. Стейт Кензас багато чим нагадує нашу батьківщину — зокрема урожайними пшеничними ланами, погідним голубим небом, чистим повітрям над чорноземними ґрунтами, могутнім дзвінким відкритим простором. Прикметна схожість до рідної землі охоплює навіть і символіку цієї степової країни, степовим її кольором бо є блакитно-жовтий, сонячний — це її стептова квітка, а жайворонок — її стептова пташка.

Значить, і наші знамена спільні, тільки ж українців тут пошукати. В Гейсі можна б їх на пальцях однієї руки порахувати. В сусідньому степі з Кензасом — у Небрасці, мали б проживати нащадки українського роду, про що пише й уродженец Небраски, американська славетна письменниця Вілла Катхеру її повісті „О, піонері!“, хоча й відзначається про них, як про „росіян“, а вони ж не з Росії, а зі західних українських земель. У Кензасі мало наших земляків, хіба що більше їх у середині й довкола столиці Міссурі — Кензас Ситі, й у Кензаскому університетському містечку, Лоренсі, сею на сході, а не на заході степу. А саме тут стільки всього нагадує нашу батьківщину — і твереза природа, і безвогноті континентального клімату, що сприяє лікуванню артриту, і безмежні високопілля красави, і над усе — багато, багато світлої барви, безхмарного неба. Колись, поки стали московські большевики опустошувати Україну, славилася вона здатністю прокормлювати всю Європу. Подібно тепер зі степом Кензасом — це хлібний резервуар капіталістичної Америки, а з недавнього минулого навіть і „країни переможного, дарма що виголодного, пролетаріату“, СССР.

Проте нам ніколи. Ось рум'яне сонце скотилось поза перевал холма медесити Елісавети Полі, чий дух, за народним повір'ям, ще з часів Громадянської війни поносить опікувачим крилом над Гейсом, подібно як вона колись опікувалася американськими воїнам, захворілими на тиф, від якого й вона сама наприкінці померла. Вже пізно надвечір'я, а нам ще далека дорога на південь, до столиці „Дикої Заходу“, Дадж Ситі, в Кензасі, — великому, проте малозалюдненому степі ЗСА.

Роман Кухар

ЗАОБРІЙНИЙ „ДИКИЙ ЗАХІД“

II.

Місцевий університет Форт Гейс (заснований у 1902 р.) славиться зокрема своїм музеєм археології ім. Стернберга, найповніший і найбільш унікальний музей палеонтології у Північній Америці, що спеціалізується в викопалинах з допотопового часу, власне з-перед багатьох мільйонів років тому. Один із його експонатів, „риба в середині іншої риби“, з девонського періоду палеозойської доби, знайшовся призначення „Енциклопедії Британіки“, що помістила його на своїх сторінках. Значна частина викопалин з поблизу крєйдяної стоянки датується з пізньомезозойської й ранньокенозойської доби. Що цілини кензаські високопілля рівнини були колись дном доволемного океану, те засвідчують знахідки кістяків іхтіозаврів та акулині зуби, які місцева дітвора добуває з вапнякових скель довкола. Неподаль від цієї знахідки досі ціла плеяда таких скель, позначених віковими ерозіями, що нагадують фантастичні замки, тому й називають їх „сkeletal замками“. Університет теж знаменний своїми дослідями сухої почви, у яку, дивно метаморфозую, перекинулося колишнє дно океану, надаючи Гейсові й довкола характер сухого континентального клімату в сучасному.

Поруч свого значення, як культурно-університетський осередок північно-західного Кензасу, чи колишній історичний форпост у протиндіанських походах головнокомандуючого американських військ Пилипа Шерідана, генералів Генкока й Кастера, Гейс (перісна назва Форт Гейс) має найбільшу у світі експериментальну стацію агрономічних дослідів рослинності на сухих ґрунтах. А зрештою Гейс став зовсім модерним містечком з населенням не більш двадцяти тисяч та доброю економічною організацією. Останніми часами Гейс дуже розростається,

господарський центр переноситься у нову дільницю, а на старій дільниці відкриваються надійні можливості корисного набуття посілости й підприємств, коли б серед чатачів хтонебудь був зацікавлений у тому. Місцевий бо терен відкритий для поселення і пригожий для емігрантів зі Східної Європи.

Місто Гейс має вигідне комунікаційне положення при трансконтинентальній автостраді число „70“ і становить придатну базу у широкі, це недостатньо освоєні, простори природної, життєдатної, все оновлюваної площі країни — Заходу Америки. В усі сторони відсіла розкриті далекійдучі шляхи — на північ до Слоутоноського парку, на захід до Скелястих гір Кольорадо, на південний захід до Великого Кенйону Арізоні, а на схід — назад до перенаселеної, постарілої цивілізації. Чимало етнічних груп намагаються собі тут сприятливі пристановище для майбутнього зростання. У безпосередньому докільді, на схід від Гейсу, осіли чеські поселенці у своїй „чеській столиці Кензасу“, Вілсоні, на півдні звідси поселилися шведи у своїй „шведській столиці Америки“, Ліндзборзі, скрізь тут безліч осель привольних німців, як от Катерінштадт, Шинхен, Лібенталь, Манджур, поселенці еспанського походження позначили своїми назвами розсіяні тут їхні оселі Ла Крос, Куба, Ель Доралдо, Ла Хунта, Лас Анімас, відпечатали тут і там свої сліди навіть грецькі вихідці, наприклад у місцевостях Трой, Юліссес, Сиракузи. Видно в кензаській спільній батьківщині і французьких колоністів не своїх новосілів — Джірдара, Шанут, Фонтенак, та й чорне населення заклало тут свою столицю Нікодемус. Усі вони розжилися, загосподарились, не втрачаючи своєї ідентичності.

Чомусь тільки українців немає тут, у цій животворній базі, на схід від Каліфорнії й Денверу. А варто б і нашим людям подумати про відкриття своїх американських кордонів на захід від перелюднених і занецихених мегаліполісів сходу, для здорового оновлення свого організму та спільного збереження нашої народності. А хоча б тільки покостируватися політичною настільною і переїхати сюди на оглядині нових теренів поселення й відпочинку під час коротких передзимових вакацій. Хто

Президія Середовища
Української Головної Визвольної Ради

Святкування незалежності і соборності України в Маямі

У неділю, 22-го січня ц.р., три священики — парох церкви Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі, Флориди, о. Стефан Заричний, о. Богдан Скасків та о. Михайло Горішко відслужили Благодарственну Святу Літургію в наміренні українського народу при участі парадного хору під проводом Тараса Максимовича. Отці С. Заричний та Богдан Скасків виголосили проповіді, в яких відзначили події 22-го січня 1918 та 1919 років. Отець С. Заричний старався в доступний спосіб представити історичні події незалежності та соборності актом Четвертого Універсалу та проголошення директорією злуки всіх земель України своїм абсолютивним парадигмам, головним модалі.

Після Благодарственої Літургії всі три отці відслужили Панахиду за полегших борців за волю і свободу нашого народу. Потім священики та вірні вийшли на майдан перед церквою та під спів національного гімну голова відділу УКК М. Яремко в асисті Ф. Гурина піднесли український прапор, що пригортав цей момент з перед 70-ти років на Софійській площі в Києві, а о. Богдан Скасків сказав відповідне слово: „Сьогодні, в річницю незалежності та соборності української держави, підносимо наш синьо-жовтий прапор осейт в Маямі, на злийні землі Вашингтона, бо на

жаль, в умовах більшовицької жорстокої дійсності наш нарід на рідній і ще не своїй землі може тільки думкою і серцем відзначувати своє найбільше свято... Вгод 6-й вечора громада Голлівуду, Фла., з рамени УКК, гідно та достойно вшанувала світлі дні незалежності та соборності. Голова місцевого відділу УККА М. Яремко, відкриваючи програму святкування, в коротких словах зупинився над світлою подією державності та самостійності.

Молитву, навіяну глибоким патріотизмом, проказав о. Б. Скасків.

Святою доповідь виголосив Богдан Карчмарик. Поєму „Круги“ продекларувала Надія Мудрейко.

Виступ місцевого українського хору, що проспівав декілька українських пісень, при фортепіановому супроводі К. Корилека, під диригентурою МIRONA ІВАШКА, присутні привітали з задоволенням.

Вірш М. Шербака „Київ“ виголосив Ф. Гурина. І. Яремко продекларувала „Універсал“ М. Вереса.

Посадник міста Голлівуду Мара Джуліанті відчитала прокламацію з нагоди 22-го січня.

Святкування 22-го січня незалежності та самостійності України закінчено співом національного гімну.

Михайло Добос

Завершилися святкування

Фінальні святкування Тисячоліття Хрищення України та 30-річчя існування парафії Богоявлення завершилися 18-го грудня 1988 року тут у Рочестері, Н. Й., такими вдалими церемоніями, а саме: Архидієцеска Служба Божя у привіт Владика Василя Лостена, в асисті священиків Деканату, під час якої співав хор церкви Богоявлення під керівництвом інж. Ярослава Матковського, та багаточисельним концертним і бенкетом у новообудованому Українському Домі. Близьку доповідь виголосив проф. д-р Микола Чирковський. Величаво було слово Владика Лостена. Мистецьку частину прикрасили своїми наскрізь вдалими виступами: спопрано Оксана Рогатин-Макогон, піаніст Майкл Кіри з Торонто, танцювальні ансамблі „Дунай“, „Черемош“ (об'єднані в Ю. Д. Ей Сі) під мистецьким керівництвом молодих хореографів Яро-

слава Петрика та Богдана Лика, виконали ряд танків включно з інсценізацією „Снігова пісня“. Збірну деклямацію „Київ“ рецитували: Лариса Чолач, Андрія Гонтар, Христин Шпак, Маркіян Лилак, Христя Синяк, Микола Шмит.

Програмою цього вдалого святого вечора провадили на переміну Борис Губка та Ольга Король. Адміністратор парафії Богоявлення о. Василь Бучик щиро дякував усім виконавцям програми, яким піднесено квіти, та всім громадо зібраним прийняти на цьому ювілей за численну участь. Могутиє „Богже Великий“ заігнотане церковним хором та підхоплене прийняти цілої великої залі пролунало дуже величаво і відлунням понеслось у друге Тисячоліття Тисячоліття України.

Г. Б.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ МЕШКАНЦІВ СТЕЙТУ ОНІО, PENNSYLVANIA І ДРУГІ

КОТРИХ ВІДВІДУЮТЬ ЧЛЕНИ РОДИНИ З УКРАЇНИ

- Найбільше комерційний товар на Україні це магнетовиди на систему PAL — SECAM: SHARP, PHILIPS, PANASONIC, GRUNDIG, SONY, TOSHIBA, HITACHI, AKAI, JVC.
- У нас на складі є також двокасетні магнетофони тих самих марок.
- Маємо кіно-камери на всі системи. Забезпечимо посвідкою, яка звільнить від мита. Адреса:

OHIO EXPORT CORP
6089 State Road, Cleveland, Ohio 44134. Tel.: (216) 884-1738

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

ВІДКРИТА ЦІЛИЙ РІК ДЛЯ

ВАКАЦІЙ І СВАТКУВАНЬ

Під зірками

Прекрасне місце на весілля, з'їзди, родинні зустрічі, ювілеї, чи тільки для вечери при романтичному освітленні

ВЕЛИКИЙ ВИБІР РІЗНИХ СМАЧНИХ ХАРЧІВ

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate
Foondmore Road, Kerkhonsen, New York 12446
914-626-5641

22-го січня в Балтиморі

Українська громада Балтимору гідно відзначила в неділю, 29-го січня, 71-шу річницю проголошення самостійності Української Народної Республіки і 70-ті роковини злуки всіх українських земель.

Віллій Д. Шейфер, губернатор Мерленду, і Курт Шмоук, посадики Балтимору, прокламували день 22-го січня 1989 року Днем української незалежності.

Проклямацію губернатора проголошено 18-го січня в присутності української делегації в церемоніальній залі стейтового будинку в Аннаполісі. В церемонії взяли участь також Туан Фам, представник в'єтнамської громади і член стейтової спадщини комісії, дола багьківщини якого подібна до долі України. Посадник Балтимору видав прокламацію 19-го січня в присутності майже 20-членної української делегації. Стараючи в справі прокламації полагався мгр Степан Басараб, референт зовнішніх зв'язків Відділу УККА і номінований губернатором член стейтової Етнічної Спадщини Комісії.

Святкові відзначення цих світлів роковин відбулися в неділю, 29-го січня. В УКЦ св. Михайла о. Юрій Маркевич відправив торжественну Службу Божу в наміренні українського народу, а після неї Панахиду за спокій душі полегших за волю України. В пополуночних годинах відбувся заходами Відділу УККА святочний бенкет в залі Дому Української Молоді.

Бенкет почався національними гімнами, що їх виконала Віра МекФітер і учасники свята. Клим Баб'як, голова Відділу УККА, відкрив свято коротким словом та передав його ведення Ларисі Саламасі. Згодом прокламацію губернатора відчитав Тарас Войтович, голова місцевого осередку СУМА, а прокламацію посадики міста — студент Роман Верний, член СУМА.

Інж. Юрій Нестерчук з Вашингтону, екзекутивний заступник президента УККА, та редактор Ярослав Гайвас з Нью Йорку, директор канцелярії УККА, були доповідачами на святі. Інж. Ю. Нестерчук у своїй англо-мовній доповіді старався відповісти на питання, що нам у вільному світі треба робити для допомоги українському народові в його змаганні за самостійність. Аналізуючи труднощі в становленні української держави в 1917-1920 рр., він вважав, що подібні труднощі стоять і в будучині перед тим, що будувати українську державу по розвалі Советського Союзу, і тому вони не повинні забувати лекції минулого. Українці диспори знову, на його думку, повинні в першій мірі працювати над тим, щоб західні держави і їхній провід були не тільки протикомуністичні, але передусім проукраїнські та щоб пропагувати між ними

демократичну українську державу з системою вільного ринку, бо тільки для таких ідей ми знайдемо поміч в державі нашого поселення. Та це вимагає, щоб і ми самі переорганізувалися, перестали продовжувати між собою бої минулого, а працювали над тим, як допомогти українському народові в його затижній боротьбі за свободу.

Ред. Ярослав Гайвас у своїй доповіді вийшов із заходження, що український нарід актами 22-го січня 1918 і 1919 років почав новий період, який тривав до сьогодні і триватиме доти, доки гасла і принципи, проголошені актами самостійності і соборності не будуть введені в життя. З цього часу український нарід живе ідеєю української держави, за неї зложив численні жертви та намагався здійснити в 1938 і 1941 роках. Доповідач вказав на ті ферменти, які прохолодіть зараз в Україні та в інших советських неросійських республіках. Відраділим явищем є те, що в Україні бачимо шораз більше нових людей в боротьбі за права нашого народу. Люди гверді і рішучі, яких не заломили турми, які знають, чого хочуть. Саме ті люди, на думку доповідача, рішати муть майбутнє України. А перед українською диспорою на Заході теж дуже велике завдання, а саме оборона української людини і українського народу, використовуючи можливості вільного світу, та всебічна допомога рухові за свободу в Україні. Можливо, що ці наші діячі і будуть рішальними в кінцевому зматі.

По доповідях мгр Степан Басараб представив учасникам свята гостей. Від поручник естонської громади (Таїво Тагамен) та Американської Коаліції Свободи (Алекс Колвин) привітали українську громаду з ювілеєм самостійності. Згодом по переведенні молитви о. Юрієм Маркевичем відбулася вечора та мистецька програма. Студентка Галя Попович (Пласт) виконала сонату Л. Бетговена, а Надія Чорнодольська (Пласт) віддеклямувала вірш Лесі Хрипавої „22 Січня“. Студентка Галя Кохно, бандуристка з Вашингтону, і Віра МекФітер з Балтимору, спопрано, виступили з народними піснями „Взяв би я бандуру“ і „Тихо над річкою“ та з надатком „Нагадай, бандуро“.

С.Б.

Святкування 1000-річчя Хрищення України в оселі „Вознесіння“

Виконавці програми.

Наші сеньори в оселі „Вознесіння“ у Філадельфії часто дають виступи своїми власними силами. Дня 14-го грудня 1988 року в власній залі відбувся виступ для відзначення 1000-річчя Хрищення України. Програму підготувало Товариство св. Вервиці (яке уже 17 років існує при оселі) — під проводом Аліни Олексин.

Першою точкою програми відзначено славу „Богже Великий“, який виконали члени т-ва. Друга точка — вступне слово виголосив дуже шканий і змістовний реферат мгр Володимир Островський. У третій точці члени відмовили св. Вервицю, як винагороду за ласку Хрищення України. Четверта точка — пісня „О

спомогай нас“, яку відіспівали члени. У п'ятій точці Марія Бесага уміло віддеклямувала вірш „Пісня до св. Володимира“. Шоста точка — тріо у складі Катерина Гільмор-Яворська, Аліна Олексин та Ірена Ключник виконали ювілейний славець „Величаво разом всі“ — муз. с. Ювеналія Канюка, СНДМ, та пісня до св. княгині Ольги.

Сьома точка — „Утіха душі“ Менделсона та „Дикі рожі“ МекДовела, що їх на фортепіано відіграла Катерина Гільмор-Яворська. Восьмою точкою було відчитання поеми Михайла Рєгуша „Святителю Володимире“, яку він написав для відзначення 1000-річчя Хрищення України.

Відчитав автор.

На закінчення свята всі відіспівали гімн 1000-річчя „О Вселаскавий“ композиторства проф. Мирона Федорова.

Імпозантно виглядало, коли на сцені сиділо багато членів Товариства св. Вервиці, які майже всі були у вишивках.

Почесними гостями були: о. прелат Михайло Федорович, о. Теодор Кошба та Сестра Миронія, СНДМ.

Треба згадати, що за відносно короткий час підготовки концерт повністю удався, що підкреслили присутні гості, які були мило зааскочені.

Михайло Рєгуш

Січневі роковини в Баффало

Імпрезам, які повторюються з року в рік, важко надати завжди нову форму та новий зміст. Все такі щорічні святкування Січневих роковин в Баффало відізналися дечим від попередніх. У першу чергу належить згадати, що цього року українська громада в Баффало відзначила ці роковини спільно.

Святкування відбувалися за пляном, що його накреслив покликаний для цього Святочний громадський комітет під головуванням Даші Процик. Секретарем комітету була Анастасія Ільківська. Об'єдналися громади запричмувалися уже в першій фазі святкування, а саме — під час урочистостей, пов'язаних із підписанням прокламації Дня Української Незалежності. Акт підписання відбувся 17-го січня 1989 року в будинку управи повіту Ірі. Підписання прокламації довершили: голова повіту Деніс Горскі і представник посадики Баффало Сем Ірачі. Участь у цій церемонії взяв теж представник шерифа Кристофор Кларк (українського роду). Українську репрезентацію творили представники майже всіх існуючих на терені Баффало українських товариств і організацій. Деякі прибули зі своїми організаційними прапорами. Між учасниками цієї церемонії можна було запримітити представників інших національних громад. Всіх присутніх було біля 50 осіб. Цей важливий церемоніальний відкрив Даша Процик. Мо литу відмовив о. Степан Хмільяр — новий, до речі, на нашому терені священик, який прибув із Денверу, Колорадо. Промовляли: голова повіту Ірі і обидва згадані вище представники. З нагоди прокламації Дня української незалежності вивішено українські прапори біля будинку повітової міської управи.

Другу фазу святкування творили Святі Літургії, відіспівані в неділю 22-го січня по всіх українських церквах на терені Баффало й околиці в наміренні українського народу. Обмежувалося до богослужень в церкві (радіе в каплиці) Матері Божої, у яких я брав участь. Святу Літургію відслужив парох о. Мар'ян Струць в сослуженні о. Степана Хмільяра, проповідь виголосив о. М. Струць. З його проповіді пробирався неприхована радість, що громада об'єднала відзначити такі важливі події в історії українського народу, які відбулися 22-го січня 1918 і 22-го січня 1919 р. Про об'єднання громади свідчили дві лави представників організованого громадянства, які прибули з організаційними і національними прапорами. Після св. Літургії була відслужена Панахида за полегших в обороні української держави.

Новістю у святкуванні Січневих роковин було зложення вінка під пам'ятником, що його здвигнено американським воякам, які полягли у війні в В'єтнамі. Вінок зложили представники молодечих організацій МIRON Дипутат (від Пласту), Степан Мороз (від СУМА), при чому представники ветеранської станиції ім. Йосифа Грічка віддали полягалим салют крісовими стрілами, а Михайло Петришин — сурмою.

Основна частина святкування відбулася у міській ратуші в залі нарад у післяобідніх годинах 22-го січня при заповненні учасниками залі. Святочне зібрання відкрива голова Комітету Даша Процик. Започатковано його молитвою, яку провів парох сусідньої Лякавані о. Володимир Вербицький. Після вступного церемоніалу як презентації національній і організаційних прапорів, що її переріс підполк. МІРОСЛАВ МАЛАНЯК, приречення на прапор (члени СУМА-у і Пласту), салют поляг-

лим (сурмач М. Петришин), відчитання підписаної 17-го січня прокламації (Анастасія Ільківська), прийшла черга на доповіді. Доповіди англійською мовою виголосила суддя стейтового Верховного Суду Джеклін Кошіан (вірменського роду). Зі змісту її доповіді пробирався добре обізнання з українською історією, правильне розуміння українських проблем. Як вірменка з походження, провела вона аналогію між долею свого і українського народу. Отець Мар'ян Струць звернув увагу на те, що запорукою успіху всякої дії є єдність. Він повторив висловлену на проповіді в церкві радість з приводу об'єднаного святкування. Доповненням святкувань була мистецька частина: виступ двох жіночих хорів, гуртка бандуристів при „Рідній Школі“ в Баффало, дует братів МIRONA і Юрія Депутатів, деклямація Андрія Пришляка, Хори „Десна“ із Сент Катерини (Канада) і „Мрія“ при ОЖ ОЧСУ в Баффало співали окремо і об'єднано. Керувала ними та сама диригентка — Наталка Бабичука. Гурток бандуристів виступав під проводом Євгенії Лапко. Вірш Романа Купчинського про його прокламував Андрій Пришляк, пов'язаний з подіями 1-го листопада 1918 року, а не із Січневими роковинами. Для святкування цих роковин наладували 6 вірш з іншим змістом. Присмо прозвучав голос братів Депутатів, які при акомпаньєменті гітари бадьоро проспівали „Думу про Тютюнника“. Усією програмою керував полк. американської армії д-р Андрій Дячук.

Цю під кожним оглядом вдалу імпрезу закінчено молитвою, що її провів о. настоятель УАПЦ св. Троїї Володимир Чугай і співом українського національного гімну, яким присутні передали свою віру у відновлення Січневих подій.

Михайло Лоза

Чи лиш в СССР...

(Закінчення зі стор. 2)

піднімають у громаді авторитет тих наших нових провідників на рідних землях. Вони вважають, що вони є незаступимі, єдино покликані керувати визвольними змаганнями. А все з метою утриматися на „п'єдесталі і мати легітимію збирати фонди на „визвольну боротьбу“. На жаль, ці наші еміграційні „проводи“ виявляють всі позначки політичної склерози, що таке прикрі. Врешті колишні молодики-студенти ранніх сорокових років, це нині такі старики, склеротичне мислення яких виправдане навіть фізіологічно.

Кудюмо ми котимось, Боже? Чи є лік на політичну склерозу? Склероза природний прояв старіння. Ми явно бачимо до чого доела політична склероза советський політичний провід. Такі ж позначки політичної склерози в нашій еміграційній дійсності переочуюмо. Кому на користь?

Михайло Данилюк ЛІКАРСЬКИЙ ДОВІДНИК

В-во Свобода, Джерзі Сіті — Нью Йорк, 338 стор., тверда обгортка, ціна \$11.00 з пересилкою.

Мешканців стейту Нью Джерзі обов'язує 6% продажного податку. Замовляти.

Svoboda Book Store
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

КАРКА COMPANY
FURNITURE STORE
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПРЕКРАСНІ ПІСАНКИ (правдні та дерев'яні) в різних взорах та в різних цінах.

НА ПРОДАЖ

Пишуть мені і телефонують багато молодих мої приятелі, що дуже люблять читати. Я не лікар, але я читав книжку д-ра Зощенки „Який харт, таке здоров'я“ — думаю що хто спробує її знає.

Як я ще не знав про бджолині продукти і все з цукром, не боронив кукрити в Сурмі, не пив алкоголь, але не цурався, як хто запросив на чарку. Тоді я вже чувся старий, як мав 50 років. Тепер мені минуло 96, чому ж, як молодий. Це бджолики — божі мушкетери мене оздоровили. В цей вірш. Тому це оголошує. Всі бджолині продукти коштують \$30.00. Пишіть на адресу:

M. SURMACH
169 W. Saddle River Road
Saddle River, N.J. 07458

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуговує ЦИРА І ЧЕСНА Our Services Are Available Anywhere in New Jersey Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарі св. Анни в Бавнд Бруку св. Духа в Гемптонбургу та інших.

ВІДОМА СОПІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українець ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ.

К. М. КАРДОВИЧ І О. ПОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, в суботу включно від 9 до 5 год. в неділю від 10 до 4 год. На бажання і для вигоди клієнтів радо заведемо до Вашого дому з проектами і порадами

Михайло Данилюк ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

В-во Свобода, Нью Йорк — Джерзі Сіті, 1968, стор. 286. Ціна \$10.00 з пересилкою. Мешканців Нью Джерзі обов'язує 6% продажного податку. Замовляти.

Svoboda Book Store
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

А Thousand Years of Christianity in Ukraine

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (такі як копії рукописів), тверда обкладинка, люксусовий папір. Видання СМолоскину І Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Нью Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку.

А THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„Тисяча років Християнства на Україні“ (англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (такі як копії рукописів), тверда обкладинка, люксусовий папір. Видання СМолоскину І Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Нью Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку.

СОЮЗІВКА

ПОШУКУЄ

РОБІТНИКІВ:

- ГОСПОДАРЯ (Maintenance)
- ГОСПОДИНЮ ДО ЗАРЯДЖЕННЯ КІМНАТ (Head Housekeeping)
- РОБІТНИКІВ ДО ЗАГАЛЬНОЇ ПРАЦІ (кухаря і кухонних помічників)

Платня після умови. Постійна праця (Benefits).

Телефонувати або писати:

SOYUZIVKA
Ukrainian National Ass'n. Estate
Foondmore Road, Kerkhonsen, N.Y. 12446
Tel.: (914) 626-5641